

የወቅቱ የኢትዮጵያ የፖለቲካ፣ ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊ፣ ዲፕሎማሲያዊና ሌሎችም ተዛማጅ ሁኔታዎች
ክፍል ሁለት

በክፍል አንድ ስለሀገራችን የፖለቲካ ሁኔታና በአሁኑ ወቅት ስላለው እንቅስቃሴ፣ ስለ ኢኮኖሚ ልማትና ዕድገትም ሆነ ስለማኅበራዊ ችግሮች መወገድ ወደ ዝርዝር ጉዳዮች ከመግባታችን በፊት የመሠረታዊ ጉዳዮች ተዛማጅነት ትስስርና ቁርኝትን መገንዘብ እንደሚያስፈልግ በማስረገጥ ነበር ዝግጅታችንን የቋጨነው። መሠረታዊ የሆኑት ችግሮቻችን ጠንካራ ቁርኝት ስላላቸው ሌሎችን ተዛማጅ የሆኑትን አብረን ሳንዳስስ አንደኛውን ብቻ ለመፍታት መሞከር የሚፈለገውን ዕድገትና ልማት እንደማያስገኛልንም ገልፀን ነበር ። የኢትዮጵያ ሕዝብ አብዮታዊ ፓርቲ ከምንምና ከማንም በፊት በቅድሚያ የሕዝብን፣ ማለትም የሰው ሃይልን፣ ወሳኝነት መረዳት ተገቢ መሆኑን አጥብቆ ያምናል። ስለሕዝብ ወሳኝነት ሲነሳ ደግሞ ብዛቱን ወይም ቁጥሩን ብቻ ሳይሆን እንዲያውም ይበልጡት የዚህን ሕዝብ ጤናማነት፣ የዚህን ሕዝብ በቂ ምግብና፣ በቂ ህክምና ማግኘት መቻሉን ማረጋገጥ ማለታችን ነው። ከዚህ በተጨማሪም ከሕዝቡ በአምራችነት የዕድሜ ክልል ውስጥ የሚገኘው ክፍል የተማሪ ፣ በተለያዩ የሙያ ዘርፎች የሠለጠነ፣ ለሚጠበቁበት የልማትና ዕድገት ሥራዎች በቂ ዕውቀት ያለው መሆኑን ማሟላትን ይመለከታል። በአንድ ሀገር ውስጥ ኢኮኖሚያዊ ዕድገትና ልማት እንዲመጣ ያለጥርጥር በዚያ ሀገር ውስጥ ሰላም እንዲኖር፣ ሕዝቡም ፀጥታው ተጠብቆለት እንዲሠራ ማድረግን ይጠይቃል። አምራቹ የሕብረተሰብ ክፍልም ሆነ መዋዕለ ንዋዩን በኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴዎች ውስጥ የሚያውለው ዜጋ የህግ የበላይነት የሠፈነበትና የተረጋጋ የፖለቲካ ሥርዓት እንዲያገኝ ይፈልጋል።

እንደኢትዮጵያ ባለች ከሕዝብዋ ከ 85 በመቶ የሚሆነው በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ በእርሻ ላይ በተመሠረተ ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ ላይ ኑሮውን በሚመራበት ሀገር ውስጥ ደግሞ አርሶአደሩ የሚያርሰው መሬት ባለቤት መሆን/አለመሆኑ በእርሻው ምርት ላይ የማይታበል ተጽዕኖ አለው። ኢትዮጵያችን ውስጥ ስለኢኮኖሚ ልማት ባጠቃላይ ስለእርሻው ክፍለ ኢኮኖሚ ስንነጋገር ደግሞ ሌላ ተዛማጅ እንዲሁም አንገብጋቢ እየሆነ የሚመጣ ጉዳይ የውሀ ሃብት ልማት ጥያቄ ነው። በሕዝባችንና በሀገራችን ላይ ትልቅ መቅሠፍት የሆነብን ድርቅ እንዳሁኑ ባያዘወትረን እንኳን እያደገ የመጣውንና ግሽበቱም እየቀጠለ ያለውን ሕዝባችንን በበቂ ለመመገብ እንድንችል በግድ ከመሬት ሥሪት ጥያቄ ጋር በተጓዳኝነት ሊመለስ ይገባዋል። በኢትዮጵያ ውስጥ አሁን ያለውን የምግብ እጦት ለማስወገድ የወሀ ልማት ጉዳይን ከፍ ብሎ ከተጠቀሱት ዓበይት ጉዳዮች ጋር በተዛማጅነት ምላሽ መስጠት ይገባናል። ዛሬ ሀገራችን ውስጥ እየተካሄደ ያለው እርሻ፣ ሙሉ ለሙሉው በሚያሰኝ ደረጃ፣ በተፈጥሮ

ዝናብ ላይ የተመሠረተ ስለዚህም አስተማማኝ ያልሆነ ነው። ይህን የማይታበል እውነት ተቀብለን እስቲ ደግሞ በቅደም ተከተል ሀገራችን ዛሬ ያለችበትን ሁኔታ ዘርዘር አድርገን እንመርምር።

1. ገና ያልለየለትን ሆኖም ግን ለውጥን ለማምጣት ሀገሪቷ በምጥ ላይ የምትገኛበትን፤ ሕዝባችን በከፍተኛ ትንቅንቅ ውስጥ የገባበትን የሀገራችንን የፖለቲካ ሁኔታ ላንዳፍታ መለስ ብለን እናስተውል። በዚህ ስር የሚካተቱትን የሀገር ኅላዌ፣ ፀጥታና መረጋጋት፣ ሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች፣ የህግ የበላይነትና የፍትህ ርትዕ ጉዳይ፣ የግንቦቱ ምርጫ እንዴት ተካሄደ፣ ሲቪክ ማኅበረሰቡና የመደራጀት ጥያቄ ወ.ዘ.ተ. ምን ደረጃ ላይ ነበሩ? ዛሬስ?
2. የኢኮኖሚ ሁኔታዎችን ከተዛማጅ ዘርፎች ጋር አያይዘን ስንመረመር፣ እያንዳንዱን ኢትዮጵያዊ/ት ለዕለት ምግብ ከመጨነቅ ማላቀቅ፣ እየበላ/ች አቅም አግኝቶ/ታ በጤናማነት እየሠራ/ች እየተሻሻለ/ችም ለመኖር ማብቃት እንደምን ይቻላል?
3. ማኅበራዊ ሁኔታዎችን በተለይም የትምህርትና የጤና ሁኔታዎችን፣ ሥራ አጥነትን፣ የህፃናትንና የልጆችን፣ የነፍስ ጡርና እመጫት እናቶችን፣ የአሮጊቶችንና የሽማግሌዎችን እንክብካቤ ማግኘትን እንዴት ማረጋገጥ ይቻላል?
4. የኤርትራ ጉዳይን አስመልክቶ በህወሃት/ኢሕአዴግና በሻዕብያ መሐከል የነበረው መመሳጠር፣ እንዲሁም በሁለቱ መሐል የተደረገው ጦርነትና ከዚያም በኋላ የተደረጉት አደናጋሪ ስምምነቶችን ከቆውንስ የሚዘነጉ ናቸውን?
5. ሀገራዊ የሆነ ሙያተኛ የጦር ኃይል ምሥረታ አስፈላጊነትና አንገብጋቢነትን ጉዳይ?
6. የዲፕሎማሲያዊ ግንኙነታችን ለሕዝብና ለሀገር ጥቅም ወይንስ ለሌላ?

አዎን - የሀገራችን ወቅታዊ የፖለቲካ ሁኔታ በቅጡ ሊመርመር የሚገባው መሰረታዊና መልስ የሚሻ ብርቱ ጉዳይ ነው።

የሀገራችን የወቅቱ የፖለቲካ ሁኔታ በኢሕአፖ አተያይ

በአንድ በኩል በህወሐት መሪዎች ቁጥጥር ሥር ያለዉ ሌሎቹንም ተከታይና ተለጣፊ ቡድኖች ያካተተዉ የገዢዉ ክፍል አሁንም፡-

- የዘር/ብሔር-ብሔረሰብ/ ፖለቲካዊ መመሪያዉን እንዳነገበ ነው፤
- በአምባገነናዊነት በሥልጣን ኮርቻ ላይ ተንፈራጦ ለመቆየት ይፈልጋል፤
- ፀረ ዲሞክራሲ ፖሊሲዎቹን ተግባራዊ ለማድረግ ጨቋኝ፣ አማቂ፣ ፀረሕዝብና ያለጥርጥር ኅጂ የሆኑ ርምጃዎችንም በስፋት ፊት ለፊት እየወሰደ ነው፤

- የሕዝባችንንና የሀገራችንን አንድነት እያናጋ፥ ፀጥታዋንም በቀጣይነት እየጎዳ፥ እንዲያውም በሕዝባችን ብልህነት እየተጨናገፈበት ቆየ እንጂ በሕዝባችን መሐል የርስበርስ ፍጅት ለማነሣሣት እየጠረ ነው፤ ታይቶ ተሰምቶ የማይታወቀው በሙስሌሞችና በክርስቲያኖች መሐከል በጅም ከተማ ሰሞኑን የታዬዉ ዉዝግብ የዚሁ አካል ነዉ ፤
- የሰብዓዊ መብት ረገጣዉን በገፍና በይፋ እየፈጸመ፥ አለአግባብ እያሠረ፥ እያሠቃየ፥ በግፍ እየገደለም ነው፤
- ዘላቂ ሰላም ሊገኝ የሚችልባቸዉን ዉስጣዊ የፖለቲካ ችግሮችን በሰላማዊ ፖለቲካዊ መንገዶች የመፍታት ሥልቶችን ባለመጠቀሙ፥ እንዲያውም በተቃዋሚ የፖለቲካ ሃይሎች ሲጠቆሙም በማጣጣሉና በማምከኑ ግጭቶችን እየጋበዘ ይገኛል፤
- አድሷዊ የሆኑ ፖሊሲዎችን ዛሬም እንደወትሮው ይሁን ብሎ እያራመደ፥ የዜግነት መብትን ባለማክበር ሀገራዊ ስሜትንም እያኮሰመን ነው - እስከዛሬም የቆየው፤
- የሀገራችንን ሉዓላዊነት ለባዕዳን አሳልፎ በመስጠት ተግባሩ እየቀጠለ
- በሙስና እንደተበከለ በዝርፍያና በስርቆት እየበለጸገ ያለዉ በጸረ ሕዝብና አምባገነናዊ ተግባሮቹም በማንአህሎኝነት እየገፋ ነው ያለዉ። ይህ ያለጥርጥር በጠላት ጎራ የሚመደበው አረመኔያዊው አገዛዝን የሚያካትተው የጠላት ወገን ባንድ በኩል የተሰለፈበት ካምፕ ሲሆን

በሌላ በኩል ደግሞ በጣም ሰፊ የሆነዉ የከተማና የገጠር ነዋሪ ኢትዮጵያዊ፤ ማለትም ተማሪዎችን፤ ሥራ አጠችን፤ ሠራተኞችን (በአገልግሎት ሥራዎችም ላይ ጭምር የተሠማሩትን)፤ አስተማሪዎችን፤ አርሶ አደሮችን፤ የቀድሞ ወታደሮችን፤ የቀድሞ ባለሥልጣኖችን፤ ነጋዴዎችን፤ ጭቁን የኅብረተሰብ ክፍሎችን ያካተት የሕዝባችንን አብዛኛዉን ክፍል የያዘዉ ኢትዮጵያዊ ተሰልፏል።

በዛሬይቱ ኢትዮጵያ በዚህ ጎራ የተሰለፈዉ በጣም ሠፊ የሆነዉ የኢትዮጵያ ሕዝብ በገዢዉ ክፍል ከተሰለፈዉ አነስተኛ ክፍል ጋር ተፋጥጧል። ይህ ምልዓተ ሕዝብ ጉልህ በሆነ ድምጽ ዲሞክራሲያዊ መብቶቹን ከነጠቁት እጅ መልሶ ለመዉሰድ በአንድነት ተነስቷል።

- ሰብዓዊ መብቶቹ እንዲከበሩ በአንድነት ጠይቋል።
- ዛሬም በአንድነት ቆሞ እየታገለ ነዉ።
- ዛሬም ፍትህን እንዲያገኝ ይጠይቃል።
- በብሔረሰቦች መሐከልም ዘላቂነት ባለው መንገድ የእኩልነት መብታቸው እንዲረጋገጥ የአብዛኛው በሠፊው በሕዝባዊው ጎራ

የተካተተው የኅብረተሰብ ክፍል ጥያቄ ነው።

በሁለቱ ጎራዎች መሐከል ረዘም ላለ ጊዜ የነበረው ፍጥጫ ወደ መረረ ትግል ወደ ፍጥጫም አቅንቷል። በተለይ ዛሬ በሕዝብ ወገን ተሠልፎ ለዲሞክራሲያዊ ሥርዓት፣ ለሰብዓዊ መብት መከበር፣ ለፍትህ፣ ለእኩልነትና አንድነት እየታገለ ያለው የተወሰነ አነስተኛ ክፍል ብቻ ሳይሆን በርግጥም ሠፊ በርካታ የኅብረተሰብ ክፍሎችን ያካተተ ምልዓተ ሕዝብ ነው።

ለተወሰኑ መሠረታዊ ጥያቄዎች ምልዓተ ሕዝቡና የተወሰኑ መደቦችንና የኅብረተሰቡ ክፍሎችን በመወከል የተደራጁት የፖለቲካ ሃይሎች በአንድ ሠፊ ክፍል አብረው ቢሰለፉም በማዕቀፉ ውስጥ ያሉት ሁሉም ንዑስ ክፍሎች በሁሉም ጉዳዮች ላይ አንድ ዓይነት አመለካከት እንደሌላቸው ደግሞ ያገጠጠ ያፈጠጠ እውነት ነው። ስለዚህ ምልዓተ ሕዝቡ በአንድ በኩል እጅ ለእጅ ተያይዞ በጋራ ለሚጠይቀው በአንድነት ይታገላል። በሌላ በኩል ደግሞ እያንዳንዱ የኅብረተሰብ ክፍል የየራሱን ጠበብ ያለ ጥያቄ ሊያቀርብና በተለያዩ አጋጣሚዎች በተለያዩ መድረኮች ሊሻኮትና ሊሳሳብ ይችላል። ይሁን እንጂ ባሁኑ ወቅት ጎልቶ የሚታየው ሃቅ የሕዝቡ በጋራ ጥያቄዎቹ ላይ በአንድነት እያደረገው ያለው ትግል ነው።

- እንዲያውም በጣም ደስ የሚያሰኘው ደግሞ ዛሬም እንደወትሮው የኢትዮጵያ ሕዝብ በአንድነቱ በኢትዮጵያዊነቱ ተሳታፊና አብሮም ነው ለመብቱ አየታገለ ያለው። ባለፉት 14 ዓመቶች ህወሓት/ኢሕአዴግ ከቻለ ለማጥፋት አለዚያም ለማናጋት ቢጥርም የሕዝቡ የአንድነት መንፈስ ህያወ መሆኑ ተረጋግጧል። በዘር በሃይማኖት በአካባቢዎች ሳይከፋፈል ነው ሕዝቡ ለዲሞክራሲያዊ መብቱ በአንድ ላይ የወጣው የተነሳሳው እየተዋደቀም ያለው።
- ዛሬ ደግሞ ሌላው የምሥራች የሚያሰኘው ሁኔታ አዲሱ ወጣት ትውልድ፣ ተረኛ የሆነውና በሀገራችን የወደፊት የለውጥና የዕድገት ጉዞ ላይ ወሳኝ ሚና ሊጫወት የሚችል ትውልድ፣ በትግሉ ውስጥ ጎልቶ ጠንክሮና አምርሮ መነሳቱና መሳተፉ ነው። ይህ የሁኔታ ለውጥ ሁላችንም ስንመኘውና በተስፋም ስንጠብቀው የነበረ ክስተት ስለሆነ እሰየው የምሥራች የሚያሰኝ የሁኔታዎን ዕድገት ውጤት ነው።
- እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ በሀገር ውስጥና በውጭም በጋራም ሆነ በተናጠል ባልተጠናከረ መንገድም ቢሆን የተደረገው ትግል ገዢዎችን ኃይል እያጋለጠው ከሕዝብ እየነጠለው እየገዘገዘውና እያዳከመው መምጣቱ አጠራጣሪ አይደለም። በተለይ ኢሕአፓ በተናጠል ትግል አመርቂ የሆነ ውጤት አይገኝም ብሎ ባመነባቸው ጊዜዎች ሁሉ በኅብረት ትግሉ አማካይነት ትግሉን ለማስቀጠል ያለማሰለስ ጥሯል። በኢዴጋቅ፣ በኢተፖድጎ፣ በአማራጭ ኃይሎች፣ በኋላም በኢአግ አማካይነት ታግሏል። ከፍተኛ መስዋዕትነትም ከፍሏል። በተለያዩ ኅብረቶች አማካይነት የተደረጉት ትግሎችና እንቅስቃሴዎችም አነሰም በዛ ሁሉም የየበኩላቸውን አስተዋጽኦ አድርገዋል። ድርጅቱ ዛሬም የሀብረት አባል

እርግጥ ነው - ለተወሰኑ ዓመቶች (ከ 1983 እስከ 1990 እንደ አዉሮጳዊያኑ አቆጣጠር ከ1991 እስከ 1998) ገዢዉ ኃይል ዉስጣዊ አንድነቱን ጠብቆ ጥንካሬዉን ሳያጣ ስለቆየ።

ከሻዕቢያ ጋር የነበረዉንም የቃል ኪዳን ትስስርና ወዳጅነቱን ሳያናጋ ይዞ ስለቀጠለ። የባዕዳን ደጋፊዎችንም ያልተቋረጠ ወዳጅነት አግኝቶ ትብብራቸዉንና ርዳታቸዉንም በገፍ በማግኘቱ የኢትዮጵያን ሕዝብ እንደጨቆነና እንዳፈነ እንደናቀና እንዳዋረደ የሕዝባችንን አንድነት እንደሰረሰረና በተግባሮቹም እንዳናጋ የዉጭዉን ዓለምም እንዳታለለ ፈርጠም ብሎ አይሎ አምባገነናዊ አገዛዙን ለማስቀጠል ችሏል።

በዚህ መሰሪ ባሕሪው ምክንያት ስለ ህወሓት(ህዝባዊ ወያኔ ሐርነት ትግራይ)፣ስለማሌሊት(ማርክሲስት ሌኒኒስት ሊግ ትግራይ) ወይም በዚሁ ድርጅት ስለ ተፈጠረዉ ኢህአዴግ ብዙዎቻችን አዲስ አይደለንም፤ እንዲያውም በሚገባ ከሁሉም ይበልጥ አበጥረንና አንጠርጥረን እናዉቀዋለንና የድርጅቱን ማንነት እዚህ በስፋት እንደገና ለመዘርዘር አንሻም። ሆኖም ግን ዛሬና ወደፊትም ለሚደረገዉ ትግል ጠቃሚም አስፈላጊም ስለሆነ አንዳንድ ገላጭና ዋና ዋና የሆኑትን ባህሪዎቹን ለማስታወስ ያህል። የተወሰኑትን በአጭሩ ብናነሣ ጠቀሜታ እንጂ ጉዳት አይኖረውም ብለን እንገምታለን።

- አመራሩ ዛሬም ከትግራይ ወይም ከትግራይ ትግሪኛ ብሔረተኝነት አመለካከቱ አልተላቀቀም። ኢትዮጵያዊና ሀገራዊ የሆነ አመለካከትና አስተሳሰብ አልያዘም። ዛሬ ካላቸው ሠፋ ያለ በይነ ግብር አኳያ፤ ማለትም መኖሪያ ሥፍራዎቻቸውን በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች በማድረጋቸው፣ በፖለቲካዊና አስተዳደራዊ ሥራዎቻቸው የተነሣ ካሏቸው ስምሪቶች፣ በኢኮኖሚያዊ ጥቅማቸውና ባካበቱት ሃብት ሥርጭት፣ አንዳንዴም በብሔረሰብ ዘለል ጋብቻቸው፣ የአስተሳሰብ ለውጥ ሊኖራቸው በተገባ ነበር። ነገር ግን አሳዛኝ በሆነ ደረጃ የህወሃት/ኢህአዴግ ቁንጮዎችና ከሥራቸው ያሉት ከፍተኛ ካድሬዎቻቸውም ከተበከሉበት ጠባብ የብሔረተኛ አስተሳሰባቸው ዛሬም አልተላቀቁም።
- ስለዴሞክራሲ ቢናገሩም አያምኑበትም። ዴሞክራሲን ኢትዮጵያ ውስጥ ለማስፈን እየሠራን ነው እያሉ ሰሚ እስከሚሰለች የሚናገሩት በተለይ ባዕዳን ርዳታ ለጋሾችን፤ እስከተቻለም የሚዘናጉ ኢትዮጵያዊያንንም ለማታለል የሚያጠልቁት ጭንብል እንጅ የዲሞክራሲን አስፈላጊነት በአስተሳሰብና በዕምነት ደረጃ አልተቀበሉም። ስለዚህም ነው ዛሬም አምባገነናዊና ጸረ ዴሞክራሲያዊ ባህሪዎቻቸው ጎልተው የሚታዩት። አመለካከታቸውና ዕምነታቸው በተግባራቸዉ

በየዕለቱ ግልጽ እየሆነ መጥቷልና ነዉና ማንነታቸውን ለማወቅ ብዙም ምርምር አይጠይቅም።

- እነሱን እስከጠቀመች ድረስ አንጻራዊ የቆዳ ስፋት ያላት ኢትዮጵያን በቁጥጥራቸው ሥር ማቆየትና ሠፋ ያለ ሕዝብን ለመበዝበዝ የሚያስችላቸው ሁኔታን ማቆየት ቢፈልጉም ለሀገሪቱ ዘላቂ አንድነትና መረጋጋት ዛሬም አልቆሙም። በኢትዮጵያ ስም ቢገዙም ዛሬም አንድነቷን ከማፍረስና ከማናጋት ዓላማዎቻቸው አልታቀቡም።
- ከህወሓት አመራር አባላት መሐከል ልዩነቶቻቸው አድገው የትግራይ ብሔረተኝነት ዕምነታቸው ጠንከር ያለው ወገን (የእነ ስዬ አብረሃ ገብሩ አሥራት ቡድን) የአቶ መለስ ዜናዊን በትግራይ ትግሪኛ ዕምነት የናወዘ ቡድን፤ ማለትም ትግራይን ሳይሆን በተለይ ኤርትራን ለማጠናከር በመጣር የተሰማራውን ቡድን አካሄድ ለመግታት በመነሣሣቱ፤ የእነ ስዬ -ገብሩ አሥራት ቡድን በህወሓትና በሻዕቢያ መሐል ለተፈጠረው ችግር፤ በኋላም በኢትዮጵያና በኤርትራ መሐል ለተፈጠሩት ልዩነቶች፤ ግጭቶች፤ጦርነቶች ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርጓል።
- ኤርትራዊነቱ የሚልጥበት አቶ መለስ ዜናዊ ህወሓት ዉስጥ የተፈጠረው ክፍፍልና ትግል አይሎና ጎልብቶ ተጸራሪዎቹ የሆኑትን በማሰርና በማግለል ከስብሃት ነጋና ሌሎች ተከታዮች ጋር ተቧድኖ በሌላኛው ቡድን ላይ የበላይነትን ይዟል።ምንም እንኳን ከዲሞክራሲያዊ አመለካከት አኳያ በሁለቱ የህወሓት ቡድኖች መሐከል የታየ ወይም የተከሰተ መሠረታዊ ልዩነት ባይኖርም መከፋፈላቸውና ተከታትሎም ዉስጣዊ ገመናቸው በተከታዮቻቸው፤ እንዲሁም አፍነዉ ይዘዉት በቆዩት የትግራይ ህዝብ ባጠቃላይም በኢትዮጵያ ሕዝብ ዉስጥ እየታወቀ መምጣቱና ትኩረታቸውም ወደ ዉስጥ ትግል መሸጋገሩ በሀገራችን ዛሬ ለተፈጠረዉ ለዉጥን ያረገዘ ሁናቴ የበኩሉን አስተዋጽኦ ማድረጉ አልቀረም።
- ሻዕቢያና ህወሓት ሌሎችን መሰል ቡድኖች ተባባሪነቸው አድርገው ከ1983 ጀምሮ በጠባብ ብሔረተኝነት ዕምነታቸው መሠረት የተቋቋሙና የተቃኙ የፖለቲካ ድርጅቶች በመፍጠርና በማጠናከር ህገ መንግሥት በማዉጣትና በሕዝቡ ላይ በመጫን ኤርትራን በማስገንጠል ፤ ክልሎችን በመመሥረት የኢትዮጵያ ሀገራዊ አንድነት ከመሠረቱ እንዲናጋ ተግተዉ ሠርተዋል።የሚወተውቱትን የብሔር ጥያቄም አልፏቱም - ይበልጡን አወሳሰቡት እንጂ።ስለዚህም የህወሓት መሪዎች ሌላዉ ገላጭ ባሕሪአቸዉ ጸረ አንድነት ነበር - ዛሬም ይኸው ነው።ዛሬም የአብዛኛዎቹ የህወሃት/ኢሕአዴግ መሪዎች ይኸዉ ጸረ አንድነት ባሕሪያቸው ነዉ ጎልቶ የሚታየዉ።
- እርግጥ ነው - የህወሓት አመራር የዉስጥ ክፍፍል በህወሓትና በሻዕቢያ መሐከል የተፈጠረዉ የቃል ኪዳናቸዉ መፍረስና ርስ በርስ

ሽኩቻ ዉስጥ መግባታቸው ከዚያም በኢትዮጵያና በኤርትራ መኸከል የተደረገው ጦርነት በህወሓት ላይ አያሌ መዘዞችን አስከትሏል።

- የህወሓት ማታለያዎችና ዉሸቶች ይበልጥ እየታወቁ አመራሩም እየተጋለጠ መጥቷል
- በህወሓት አመራር ዉስጥ የነበረው ክፍፍል ወደካድሬዎች፤ወደ ትግራይ ሕዝብ ወደ ሌላውም የኢትዮጵያ ሕዝብ እየተዛመተ በመጣ ቁጥር መሪዎችም እየተናቁ መጡ።
- ጦረኛነታቸው ከኢትዮጵያም አልፎ በባዕዳኑ ደጋፊዎቻቸው ፊት ተጋለጠ።

አንድ ሊጤን የሚገባው ዓቢይ ጉዳይ ህወሓት ኢሕአዴግን በሥልጣን ላይ ለማስቀመጥም ሆነ የሥልጣን ኮርቻ ላይ ከወጣ በኋላ እነሱን በሥልጣን ላይ ለማቆየት የውጭ በተለይም የምዕራብ ሀገሮች የተጫወቱት ሚና ጉልህና ባመዛኙም ህዝባችንንና ሀገራችንን የጎዳ መሆኑ ነው።

የህወሓት መሪዎች ለሰላም የቆሙ ለማስመሰል ብዙ ተናግረው ነበር።የቀድሞውን የኢትዮጵያን ጦር ሲያፈርሱና አባላቱንም ሲበታትኑ ማጠየቂያቸው “ለኢትዮጵያ ግዙፍ ወታደራዊ ሃይል አያስፈልጋትም”፤ ወደፊት የፖለቲካ ችግሮችም መፈታት የሚኖርባቸው በሰላማዊ መንገድ ነው።ወ.ዘ.ተ. በማለት ነበር የውጭውን ኅብረተሰብ ለማጭበርበር የቻሉት።ትኩረታቸው በወታደራዊ ተቋሞች ማጠናከር ላይ ሳይሆን በልማት ተግባሮች ላይ እንደሚሆንም ነበር ለምዕራባዊያን ለጋሾቻቸው ደጋግመው የሚገልጡት።

የቀድሞውን ሠራዊት እንዲበትኑ ልዩ የገንዘብ ዕርዳታ ጠይቀው አግኝተውም ነበር።ሆኖም ግን ሻዓቢያ ከሚባለው የቀድሞ የቃል ኪዳን ወዳጃቸው ጋር በጦርነት ልዩነቶቻቸውን ወደ መፍታት ሲሄዱ ሁለቱም ጦረኞች መሆናቸውን በገሃድ ለማሳየት አላዳገተም።እንዲያውም የህወሓት መሪዎችም ሆኑ የሻዕቢያ መሪዎች በተለያዩ የሦስተኛ ዓለም ዉስጥ በጉልበት እየገዙ ካሉት ወታደራዊ ጁንታዎች የማይለዩ መሆናቸው በዉጭ ጋዜጠኞችና የፖለቲካ ተንታኞች ጭምር ሊወራ መቻሉ ደጋፊዎቻቸው ሊያለባብሱላቸው ይሞክሩ የነበረውን ሁሉ አስቸጋሪ አድርጎባቸዋል።

ይመጸደቁበት የነበረውን የሰላም አባወራነት ካባ ብዙ ሳይሄዱበት አዉልቆ ለመወርወር ተገደዋል። ዛሬ ደግሞ በውጭ ኃይሎች "አይዞህ " ባይነትና በተለይ የምዕራቡን ዓለም ድጋፍ ያስገኛልናል በሚል ስሌት ከሶማሊያ ጋር ጦርነት ለመጫር በመቅበጥበጥ ላይ ይገኛሉ ።

የመለስ ዜናዊ ስብሐት ነጋ ቡድን የእነስዬ አብረሃን ወገን ሲከስና ሲያስር ጸረ ዴሞክራሲያዊነቱን ይበልጥ ለማረጋገጥ አስችሏል። ርስ በርሳቸው

እንኳን ተከባብረው ልዩነቶቻቸውን በወይይት ለመፍታት ብቃት እንደሌላቸውና ለዴሞክራሲ መርሆዎች አክብሮት እንደማይሰጡ ለማያውቋቸውና ለሚከላከሉላቸው ጭምር ጸረ ዴሞክራሲ መሪዎች መሆናቸውን በተግባራቸው አረጋግጠዋልና ይህንን ደካማ ባሕሪያቸውን ለማሳየት መቅለሉ የተቃዋሚውን ሃይል ሥራ አግዟል።

ምንም እንኳን ዛሬ ከህወሓት/ኢህአዴግና ከደጋፊዎቻቸው ጋር እየተፋለመ ያለው መጠነ ሰፊ የሆነው የሕዝባችን ክፍል ቢሆንም፣ በዚህ ጎራ የተካተቱ የኅብረተሰብ ክፍሎችና የፖለቲካ ሃይሎች በሙሉ ወጥነት ያለው አመለካከት ተመሳሳይ ጥቅምና ፍላጎት አንድ ዓይነት ራዕይ ያላቸው (ልዩነቶች የሌሉባቸው) አይደሉም። በመኸከላቸው ልዩነቶች ስለአሉባቸው ነው በተለያዩ የፖለቲካ ድርጅቶች በመደራጀት አሁን ደግሞ በተለያዩ ኅብረቶች ውስጥ በመሰባሰብ የሚታገሉት። የሕወኃት/ኢህአዴግን መልኮች የመገምገማችንን ያሕል ራሳችንንም መለስ ብሎ መመልከቱ ለወደፊት ይበጃልና ለመሆኑ ከሕዝብ የወገኑት ኅብረቶች ጠንካራና ደካማ ጎኖች ምን ይመስላሉ?

ይቀጥላል።

ማስታወሻ

ይህ ጽሁፍ በኢሕአፓ ከፍተኛ አመራር ኮሚቴ ለአራተኛው የኢሕአፓ ጠቅላላ ጉባኤ የተዘጋጀ ሲሆን በአቶ ሰለሞን ገብረ ስላሴ ትብብር ለፍኖተ ዴሞክራሲ ሬዲዮ ዝግጅት በሚቀርብ መልኩ እንደገና ተዘጋጅቶና በፍኖተ ዴሞክራሲ ኢዲዮሪያል ቦርድ ታርሞ የቀረበ ነው።